

ционный консалтинг в Украине и Германии. — Режим доступу: <http://business-angels.narod.ru/>

3. Кононенко А. Ф. Впровадження інновацій в банківській практиці України та світу. / А. Ф. Кононенко // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. — 2012. — № 3 (55). — С. 274 — 279.

4. Пічкурова З. В. Інструменти фінансової підтримки інноваційної діяльності в розвинених країнах світу. / З. В. Пічкурова, З. І. Гала // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм. — 2012. — Т. 1. — № 1. — С. 185 — 190.

5. УАІБ. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/analituaib/year_analit_uaib.html

6. Where innovations meet the world. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.redherring.com>

УДК 330.322.14

А. П. Гладченко,

к.е.н, доцент, докторант кафедри фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

УРЯДОВІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Сталий розвиток (sustainable development) — це один із визначених орієнтирів суспільного розвитку, з яким людство увійшло в третє тисячоліття. Вперше цю ідею було проголошено в 1987 році в доповіді «Наше спільне майбутнє», яку підготувала під егідою ООН Міжнародна комісія з довкілля і розвитку під керівництвом Г.Х. Брундтланда (так звана «комісія Брундтланда»), яка була створена ООН на початку 1980-х. Генеральна Асамблея ООН визнала, що погіршення стану довкілля має глобальний характер. Комісія Брундтланда на основі проведеного аналізу розвитку екологічної ситуації у світі та її наслідків висунула ідею, що задоволення потреб нинішнього покоління має відбуватися без шкоди для можливостей майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби. Сфера поширення цього підходу первісно обмежувалася екологічними питаннями. Оскільки проблема збереження навколишнього природного середовища надзвичайно тісно пов'язана фактично з усіма іншими сферами життєдіяльності суспільства, а особливо — з економікою, то досить швидко ідея сталого розвитку розширила свої масштаби. Так, на світовому

саміті з проблем сталого розвитку, який відбувся наприкінці літа 2002 року в Йоганнесбурзі, було проголошено, що сталий розвиток ґрунтується на гармонійному поєднанні трьох стовпів — економічному розвитку, соціальному розвитку та збереженні довкілля заради майбутніх поколінь. Розуміння сталого розвитку з позицій «триєдинства» на сьогодні є досить поширеним. З іншого боку, з огляду на високий рівень складності взаємопов'язаних сфер діяльності і проблем, які воно зачіпає, остаточного повного формулювання змісту даного поняття все ще не вироблено.

Проголошені на міжнародному рівні (в першу чергу, ООН і в ЄС) цілі, завдання і принципи сталого розвитку дозволяють виокремити найістотніші характеристики, яким має відповідати сталий розвиток. По-перше, екологічна ситуація задає певні межі зростання економіки, яке не повинно виснажувати ресурси і шкодити довкіллю. Тому мова йде скоріше про здатність економічної системи до самовідтворення, а не про перманентне економічне зростання. По-друге, має відбутися гармонізація окремих сторін суспільного життя, зокрема, економічного, соціального та екологічної безпеки. Це означає досягнення узгодженості між собою інституційних змін, напряду науково-технічного розвитку, експлуатації природних ресурсів, розвитку особистості та напрямів інвестування. Поки що це є надскладною задачею для державного регулювання. По-третє, державна політика з усіма її напрямками і поведінка суб'єктів приватного сектору має брати до уваги інтереси майбутніх поколінь — зберегти довкілля та наявне багатство, а також примножити його для нащадків. Даний зв'язок між поколіннями може бути забезпечений лише тоді, коли в ухваленні будь-яких стратегічних і тактичних рішень будуть братися до уваги їх наслідки у довгостроковій перспективі.

Інвестиційні рішення уряду мають ключове значення для гармонізації різних сторін життєдіяльності суспільства. Тільки на загальнодержавному рівні можливо вирішити проблему невідповідності рівня розвитку комерційної сфери, з одного боку, і суспільної інфраструктури, в тому числі й соціальної, — з іншого, а також узгодити напрями економічного і соціального розвитку та збереження довкілля.

Основне джерело урядових інвестицій — бюджетні кошти. Сьогодні в Україні у зв'язку з низьким ВВП, а отже і низьким рівнем бюджетних доходів, їх фінансування є недостатнім. Зокрема, за офіційними даними Державної казначейської служби України про виконання бюджету в 2012 році капітальні видатки Державного бюджету України становили 7,5 % від загального

обсягу бюджетних видатків. Якщо порівняти цю цифру з обсягами операцій із фінансування бюджету (до яких належать, перш за все, державні запозичення), то капітальні видатки бюджету в 1,8 разу менші за них. Отже, пріоритети використання коштів, отриманих від державних запозичень, пов'язані із фінансуванням поточних видатків бюджету, а не з інвестиціями.

Вирішенню проблеми обмеженості фінансових ресурсів бюджету і забезпечення належного рівня інвестицій уряду в суспільно важливі сфери розвитку може сприяти державно-приватне партнерство. Воно являє собою співробітництво між суб'єктами державного і приватного сектору економіки, у ході якого приватному сектору передається частина повноважень, відповідальності та ризиків, які традиційно здійснює державний сектор. Таким чином, приватні інвестиції можуть бути спрямовані у традиційні сфери відповідальності уряду — оборону і безпеку, соціальну та економічну інфраструктуру. Перевагами приватних інвестицій є високий рівень мобільності при ухваленні рішень та в організації інвестиційного процесу. У сфері державно-приватного партнерства уряд України може спиратися на зарубіжний досвід, перш за все європейський, де проекти співпраці держави і приватного сектору використовуються вже тривалий час.

Список літератури

1. *Мамонов І.* Концепція сталого розвитку як принцип цілепокладання в публічному управлінні // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. — 2011. — № 3. — С. 71—76.

2. *Пильтай О. В.* Державний сектор економіки: теорія, методологія. Управління розвитком: монографія / О. В. Пильтай. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. — 392 с.

3. *Трофимова В. В.* Концепція сталого розвитку як основа постіндустріальних моделей розвитку / В. В. Трофимова // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 8. — С. 33—37.

4. Річний звіт Державної казначейської служби України «Про виконання Державного бюджету України на 2012 рік» // Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=166315>

5. *Panorama of the European Union. Measuring progress towards more sustainable Europe. Sustainable Development indicators in the European Union. Data 1990-2005.* European Commission. — 2005 edition. — P. 207—214.